

به نام خداوند مهربان

دکتر مریم عامری

دانشیار گروه پزشکی قانونی

دانشگاه علوم پزشکی ایران

♦ در پی **سانحه رانندگی** ساعت ۰۰: ۲۱، فرد سی ساله دچار **مالتیپل** **تروما** گردیده است.

سطح هوشیاری بیمار براساس معیار گلاسکو، ۱۳ از ۱۵ میباشد.
از سردرد و تهوع شاکی است.

در گرافی سینه، شواهدی به نفع پنوموتراکس دو طرفه سبب تعبیه
چست تیوب دو طرفه گردیده است.

متعاقب **کاهش سطح هوشیاری**، انتوبه می گردد
بیمار جهت انجام سی تی اسکن آماده میشود.

پزشک و پرستار با ونتیلاتور پرتابل، داروهای موردنیاز، آمبوبگ، که
عنوان اسکورت طبی دارد، بیمار را به بخش سی تی اسکن منتقل
مینمایند.

- ❑ در بخش سی تی اسکن ، تکنسین مربوطه در هنگام پذیرش ، با توجه به وزن ۱۳۵ کیلوگرمی بیمار، انجام سی تی اسکن برای بیمار را مقدور نمیداند.
- ❑ بیمار در معیت اسکورت طبی به اورژانس منتقل میگردد.
- ❑ با توجه به اینکه مراکز مجاز در انجام سی تی اسکن بالای یکصد کیلوگرم، تعداد محدودی میباشد، پزشک اورژانس دستور پیگیری انجام سی تی اسکن در مرکز مجاز را میدهد.
- ❑ پرستار مربوطه نیز ضمن اطلاع به سوپروایزر وقت، درخواست مزبور را اعلام میدارد.

- ❑ اقدامات حمایتی در اورژانس جاری است و بیمار به **ونتیلایور متصل است**.
- ❑ در طی تماس سوپروایزر هیچ مرکزی جهت انجام سی تی اسکن مزبور پذیرش خارج از بیمارستان را نمیدهند.
- ❑ تنها **یک مرکز خصوصی** ارایه خدمت مزبور را منوط به پرداخت **هزینه آزاد** مینماید و پذیرش را صورت میدهد.
- ❑ پرستار مربوطه پس از اطلاع به پزشک، موضوع را به **خانواده بیمار** اعلام ولی خانواده بیمار که دارای اوضاع اقتصادی نامناسبی میباشند، از ارایه خدمت مورد نظر برای بیمارشان **انصراف** میدهند.
- ❑ پزشک اورژانس نیز در پرونده کلیه سیر را قید و دستور ثبت درخواست همراه بیمار در پرونده را مینماید و پرستار نیز اقدام به ثبت درخواست همراه وی در پرونده می کند.

بیمار در ساعت **هشت** **بامداد** فوت میکند و برابر گزارش پزشکی قانونی، علت تامه فوت، **خونریزی وسیع مغزی** اعلام میگردد.

خانواده متوفی در پی فوت بیمار از مرکز درمانی به مرجع صالح طرح شکایت مینمایند.

چند سوال؟

دامنه مسئولیت **پزشک اورژانس** در فوت بیمار را بفرمایید. ☒

دامنه مسئولیت **پرستار اورژانس** را بفرمایید. ☒

دامنه مسئولیت **واحد سی تی اسکن بیمارستان اول** را بفرمایید. ☒

دامنه مسئولیت **واحد سی تی اسکن خصوصی** را بفرمایید. ☒

نقش **همراه بیمار** را در فوت بیمار چگونه تبیین میکنید؟ ☒

موادی از آیین نامه اجرایی ماده ۹۲ قانون برنامه چهارم توسعه مصوب ۱۳۸۶

ماده ۱- در اجرای مفاد ماده ۹۲ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران **کلیه بیمارستانهای عمومی، تخصصی و مراکز درمانی دولتی و غیردولتی** موظفند نسبت به پذیرش، درمان **فوری و بدون قید و شرط** مصدومین حوادث رانندگی اعم از سرپائی و بستری اقدام نمایند.

ماده 3- کلیه بیمارستانها و مراکز درمانی دولتی و غیردولتی هنگام پذیرش و طی زمان بستری مصدومین مشمول این دستورالعمل ، **حق دریافت هیچگونه وجهی ندارند .**

ماده 4- عدم پذیرش مصدومین مشمول این دستورالعمل توسط بیمارستانها یا مراکز درمانی و یا اجبار به پرداخت وجه هنگام پذیرش **تخلف** محسوب و مطابق قانون مجازات خودداری از کمک به مصدومین و رفع مخاطرات جانی مصوب سال 1354 عمل خواهد شد.

در ماده ۵ آیین نامه به تکلیف بیمارستان در اعزام بیماران در مواردی که ☒ امکانات لازم را ندارند، اشاره شده است که **بیمارستان مبدأ** را **مكلف به اخذ پذیرش** نموده است.

حال این سوال مطرح میشود که ارایه خدمت سی تی اسکن به بیمار با ☒
وزن بالای یکصد کیلو گرم یک **نقص امکاناتی** یا **عدم امکان ارایه خدمت**
محسوب میگردد؟

برابر ابلاغیه معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
مصوب بهمن ۱۳۸۷ که آورده است: برخی از مؤسسات تصویربرداری از
پذیرش بیماران دارای وزن بالا، به دلیل عدم توانایی دستگاه‌ها خودداری
می‌کردند که براساس ابلاغ معاونت سلامت خودداری این مؤسسات،
ارتباطی با توانایی دستگاه‌ها در امر تصویربرداری ندارد، بلکه **خودداری**
این مؤسسات از پذیرش بیماران با وزن بالا، تنها به دلیل کنترل استهلاک
فیزیکی تخت دستگاه‌ها بوده است.

پزشک اورژانس از باب عدم پیگیری در رایاه خدمت اورژانس ، عدم
درخواست مشورت جراحی اعصاب ، تجویز دستور خلاف قانون در زمینه
اخذ رضایت از همراهان بیمار در جهت عدم نیاز به سی تی اسکن مغز
مرتکب تقصیر میباشد.

چراکه همراه بیمار در این زمینه هیچ صلاحیت و توانایی در تعیین تکلیف
مسایل داخلی مرکز درمانی را نداشته است و مرکز درمانی موظف به رایاه
خدمت رایگان به بیمار بوده است.

پرستار اورژانس نیز در جهت اجرای دستور خلاف قانون پزشکی در ☒
زمینه اخذ رضایت از همراهان بیمار و عدم توجه به وضعیت حاد بیمار
مرتکب تقصیر میباشد.

❑ **واحد سی تی اسکن مرکز درمانی مبدأ** باتوجه به تدوین یا ابلاغ دستور خاص در جهت عدم ارایه خدمت به بیماران بالای یکصد کیلوگرم مرتکب **بالا ترین میزان تقصیر** میباشد و ضروری بود که ارایه خدمت در همان مرکز صورت می پذیرفت .

مسولین فنی واحدهای تصویربرداری بایستی به جَد با این مهم برخورد ❑ نمایند و نیز مسئولین نظارتی در حوزه اعتباربخشی ارایه این خدمت مهم را مورد توجه جدی و ویژه قراردهند.

مرکز سی تی اسکن بیمارستان خصوصی نیز باتوجه به درخواست هزینه آزاد از بیمار مشمول ماده ۹۲ ، به علت عدم توجه به نظامات دولتی مرتکب تقصیر میباشد.

همراه بیمار با توجه به اعتماد به سیستم درمان و نیز عدم
صلاحیت در تعیین تکلیف مسایل فنی و داخلی مرکز هیچ نقشی
در فوت نداشته است.

باتشکر از شما